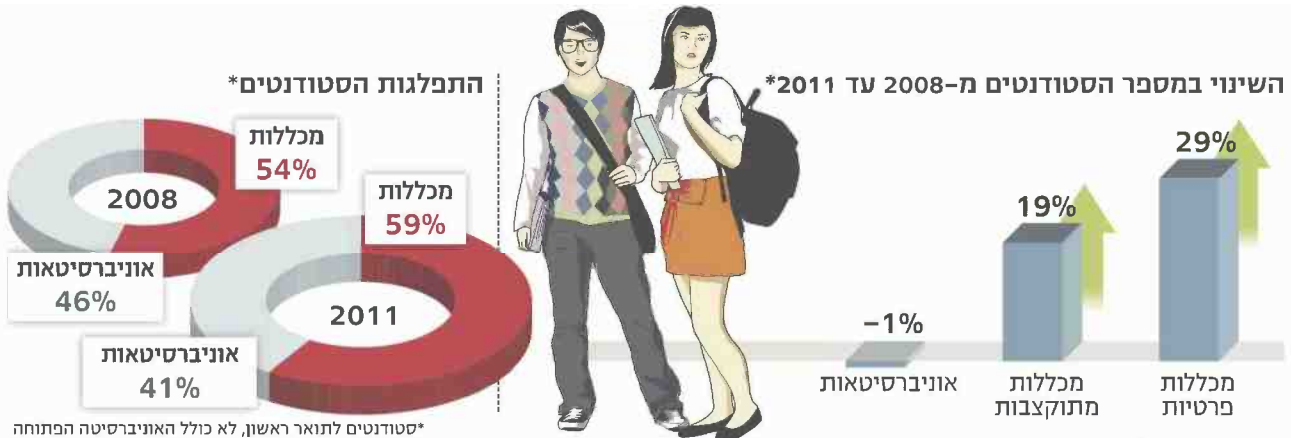

17.16x19.11	31	2 עמוד	הארץ - THE MARKER	21/08/2012	33377838-2
קמפוס אקדמי אחו - 132840					

עלייה מהירה במספר הסטודנטים במכללות; ירידה באוניברסיטאות

מספר התלמידים לתואר ראשון במכללות זינק ב-20% בין 2008 ל-2011 • הגידול המהיר ביותר – במכללות הפרטיות • השינוי תואם את המדיניות של המועצה להשכלה גבוהה לרכז את לימודי התואר הראשון במכללות ולמקד את האוניברסיטאות במחקר

מהאוניברסיטה העברית אמר כי "זו מדיניות נכונה" וכי יש ללכת בעקבות המודל האמריקאי. בכיר באחת האוניברסיטאות, לעומת זאת, תולה את השינוי ב"מדיניות של הוועדה לתכנון ולתקצוב ליישב את האוניברסיטאות".

מודים לתארים מתקדמים. בשנים הקרובות יגדל התקציב הניתן למכללות בעבור הוראת סטודנטים, על חשבון תקציב האוניברסיטאות. מטרת המדיניות היא להירמות בטווח הארוך לארה"ב ולאירופה, שבהן רוב הסטודנטים לומדים במכללות. עם זאת, ישראל עדיין רחוקה ממצב זה. ד"ר יעקב כרמון

התלמידים נרשם במכללות הפרטיות, ששכר הלימוד בהן הוא הגבוה ביותר. השינוי במפת ההשכלה הגבוהה תואם את מדיניות המועצה להשכלה גבוהה, המעוניינת להפוך את המכללות לגופים המרכזיים להוראה לתואר ראשון, בעוד שהאוניברסיטאות יתמקדו בלי-

מאת ליאור דטל

מספר הסטודנטים לתואר ראשון במכללות בישראל זינק בכ-20% מ-2008 עד 2011, בשעה שמספר ה"סטודנטים באוניברסיטאות ירד, ביחוד באוניברסיטאות הגדולות. הגידול החזק ביותר במספר

26.51x30.24	32	2 עמוד	הארץ - THE MARKER	21/08/2012	33377865-2
קמפוס אקדמי אחו"ו - 132840					

צילומים: סוס שפילן, תומר אפלאום וטסט שפילן

האוניברסיטה העברית (מימין), המרכז הבינתחומי (בעמוד השמאלי) ואוניברסיטת תל אביב

מהפכת ההשכלה הגבוהה: המכללות צומחות על השבון האוניברסיטאות

באוניברסיטאות טוענים: "בוועדה לתכנון ותקצוב החליטו לייבש אותנו" • מקורבים למועצה להשכלה הגבוהה: צריך לעודד את הלימודים במכללות הציבוריות שנגישות יותר לסטודנטים לתואר הראשון • הזינוק החד ביותר במספר התלמידים נרשם במכללות הפרטיות והיקרות

בטווח הארוך למצב דומה לזה שבארה"ב ובאירופה, שבהן רוב הסטודנטים לומדים במכללות – אך הדרך עוד רחוקה. בינתיים, הנתונים מעוררים שוב את הוויכוח בין המכללות לאוניברסיטאות על רמת הלימודים בהן.

המכללות הטכנולוגיות פורחות

לפני כשנתיים החליטה הוועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת), בראשות פרופ' מנואל טרכטנברג, לחלק את 10,000 המכסות בהמש השנים הקרובות לסטודנטים במסודות ההשכלה הגבוהה עם העדפה ברורה למכללות, שקיבלו את הרוב המוחלט של המכסות. יותר מ-9,000 מכסות יועברו למכללות במצטבר בשלוש השנים הקרובות, כחלק מתוכנית החומש של הוועדה, והאוניברסיטאות יסתפקו בכ-1,000 בלבד, בעיקר לחוגי לימוד שאינם קיימים במכללות כמו רפואה. "הות"ת החליטה לא להגדיל את מספר הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות", אומר בכיר באחת האוניברסיטאות. "מאז שהחלטה התקבלה אנחנו רואים יציבות במספר הסטודנטים, ורואים שהמל"ג מאשרת הרבה תוכניות לימודים חדשניות במכללות וכמעט שלא באוניברסיטאות. כל התוכניות החדשות והאטרקטיביות נפתחות

לתארים מתקדמים ובסטודנטים מצטיינים. כתוצאה מכך, בשנים הקרובות יגדל תקציב המכללות עבור הוראת סטודנטים באופן משמעותי, על חשבון תקציב האוניברסיטאות, ומספר הסטודנטים באוניברסיטאות צפוי שלא לגדול. מטרת המדיניות היא להגיע

הסיבה העיקרית למפנה הדרמטי הוא שינוי מוצהר במדיניות הוועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת) של המועצה להשכלה גבוהה (המל"ג), שמטרתו להפוך את המכללות לגופים המרכזיים להוראה בתארים ראשונים, ולמקד את האוניברסיטאות בלימודים

נותר כמעט ללא שינוי, ואף ירד באוניברסיטאות הגדולות. הגידול החד ביותר נרשם בקרב המכללות הפרטיות, שאינן מתוקצבות על ידי המדינה ושכר הלימוד בחלקן גבוה לעתים ביותר פי שלושה לעומת המכללות הציבוריות והאוניברסיטאות.

מאת ליאור דטל

« מפת ההשכלה הגבוהה בישראל משתנה במהירות: בתוך שלוש שנים זינק מספר הסטודנטים לתואר ראשון במכללות – בעוד שמספר הסטודנטים באוניברסיטאות

עתידי ההשכלה הגבוהה / ליאור דטל מגדל השן יהיה גבוה יותר

שמתבטא בתלושי שכר שלהם, על פי סקר ההכנסות הרחב של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. המוביליות החברתית בישראל נקבעת כבר כיום במידה רבה ביכולת להתקבל לאוניברסיטה או למכללה פרטית יוקרתית – התלויה בחלק גדול מהמקרים בגודל הארנק של ההורים, המשלמים או מסייעים בשכר לימוד של עשרות אלפי שקלים בשנה או בקורסי הכנה לפסיכומטרי, שלפעמים יקרים יותר משנת לימודים באוניברסיטה. כדי להבטיח נגישות, השקעה רחבה במערכת המכללות הציבוריות תהיה הכרחית – כדי שיוכלו גם הן לגייס את המרצים האיכותיים ביותר, להילחם על הסטודנטים המצטיינים ולהיכנס לתחרות אמיתית מול המכללות הפרטיות והאוניברסיטאות.

הסטודנטים שהוקצבו לו. זו תחילתו של ניסיון להסדיר את מבנה מערכת ההשכלה הגבוהה ביישראל. בחזונום רואים בכירי הות"ת, בראשות מנואל טרכטנברג, צמיחת המורכבת ממספר מצומצם של אוניברסיטאות מובילות ואיכותיות, שמקבלות רק את הסטודנטים המצטיינים ביותר – ולצדה מערכת רחבה של מכללות, בדיוק כמו בעולם. זו היתה אחת הסיבות להתנגדות של טרכטנברג להכרה במכללת אריאל כאוניברסיטה, בטענה שכבר כיום מספר האוניברסיטאות בישראל גדול מדי. אבל לפני שממשיכים במהפכת הניגשות, צריך לוודא שהתוצאה לא תרע את המצב הקיים. כיום המעסיקים תורפים את בוגרי האוניברסיטאות והמכללות הפרטיות כאיכותיים יותר, מה

סטודנטים לתואר ראשון. בשנת הלימודים הקודמת הגידול במספר הלומדים בתואר ראשון הצטמק לכ-2% בלבד. ייתכן שהמגמה הזאת הביאה להחלטה לשנות את המצב, ולהשקיע יותר בהגדלת מספר הסטודנטים במכללות שמטרתן העיקרית היא ללמד, בניגוד לאוניברסיטאות שבהן המרצים מבצעים גם מחקר. במשך שנים המכללות סבלו מתת תקצוב, ולמעשה הפסידו כתוצאה מקבלה של מספר סטודנטים גבוה יותר ממספר הסטודנטים שתוקצבו על ידי המדינה. המדיניות החדשה של הות"ת לא תשנה את המציאות בתוך המשך שנים, אם בכלל, שהרי בינתיים במקום להתעסק עם תוכניות לטווח הרחוק, האוניברסיטאות עסוקות במלחמה על הסטודנטים מול המכללות הפרטיות, ובכל מקרה אף גוף לא עומד במכסות

« הקמת המכללות האקדמיות, כתוצאה משינוי החוק ב-93, שינתה את פני מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל: הנגישות אליה זינקה בשני העשורים האחרונים. מאות אלפי תלמידים שלא הצליחו להתקבל בעבר לאוניברסיטאות, פנו למכללות – שרובן הוקמו בפריפריה – וזכו לקבל תואר ראשון. אם נתחילת שנות ה-90 למדו בישראל רק כ-76 אלף סטודנטים, כיום מספרם עלה לכ-300 אלף. גם שוק העבודה הושפע מהמדיניות האקדמית, והתואר הראשון הוא כיום תנאי סף כמעט לכל משרה פנויה. קצב הגידול הממוצע במספר הסטודנטים היה 8.1% לשנה בשנות ה-90, והמשיך להיות גבוה גם במהלך העשור האחרון. אבל בשנים האחרונות נרשמה בלימה מדיאגה בקצב הגידול של הסי

המכללות ממשיכות לתפוס תאוצה

מספר הסטודנטים לתואר ראשון*

מכללות פרטיות ■ מכללות כלליות, אקדמיות וטכנולוגיות ■ אוניברסיטאות

השינוי	תשע"א	תשס"ח	
1455%	3,297	212	המרכז ללימודים אקדמיים (לשעבר דרבי)
287%	1,061	274	המרכז האקדמי פרס
76%	1,555	-	המרכז האקדמי כרמל (נתוני תש"ע ותשע"א)
72%	908	528	מכון לנדר בירושלים
54%	2,321	1,511	המכללה האקדמית צפת
51%	2,400	1,585	מרכז אקדמי למשפטים ועסקים ברמת גן
47%	1,772	1,207	המכללה האקדמית להנדסה ירושלים
46%	1,829	1,252	המכללה האקדמית הדסה ירושלים
31%	5,263	4,025	המרכז הבינתחומי בהרצליה
29%	2,698	2,098	בי"ס גבוה לטכנולוגיה - מכון לב ירושלים
27%	1,909	1,502	המכללה האקדמית כנרת
26%	3,818	3,029	המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון
26%	2,459	1,954	המכללה האקדמית גליל מערבי
25%	3,023	2,428	המכללה האקדמית תל חי
16%	1,951	1,689	בצלאל אקדמיה לאמנות ולעיבוד ירושלים
15%	3,271	2,850	המכללה האקדמית תל אביב יפו
14%	2,664	2,332	המכללה הטכנולוגית אורט ע"ש בראודה
13%	2,764	2,453	המרכז האקדמי רופין
13%	2,312	2,053	שנקר - ביה"ס הגבוה להנדסה ועיצוב
12%	12,626	11,274	אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
10%	2,010	1,826	אפקה - המכללה האקדמית להנדסה בתל אביב
10%	8,393	7,626	המכללה האקדמית יהודה ושומרון
10%	3,656	3,327	המכללה האקדמית עמק יזרעאל
10%	3,608	3,291	המכללה האקדמית אשקלון
5%	8,555	8,123	המסלול האקדמי של המכללה למינהל
5%	3,185	3,034	המכללה האקדמית נתניה
5%	14,599	13,929	אוניברסיטת תל אביב
5%	1,233	1,178	המכללה האקדמית אחוה
3%	8,982	8,682	הטכניון
2%	42,129	41,371	האוניברסיטה הפתוחה
2%	5,107	5,020	המכללה האקדמית ספיר
1%	3,150	3,130	המכון הטכנולוגי חולון
-3%	6,691	6,889	הקריה האקדמית קרית אונו
-3%	636	657	האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין
-4%	11,249	11,662	האוניברסיטה העברית
-6%	10,072	10,659	אוניברסיטת בר אילן
-18%	8,888	10,851	אוניברסיטת חיפה

יותר לסטודנטים לתואר ראשון. עם זאת, הגידול במספר הסטודנטים במכללות הפרטיות בולט בכמה מהן במיוחד: המרכז ללימודים אקדמיים באור יהודה (לשעבר מכללת דרבי) זינק מ-212 תלמידים לכ-3,300 תלמידים בין השנים תשס"ח לתשע"א, והמרכז למשפטים ועסקים ברמת גן רשם גידול של כ-51% במספר הסטודנטים. ברשימה מככבות גם מכללת צפת (גידול של 54%), המכללה האקדמית להנדסה בירושלים (47%) ומכללת הדסה ירושלים (46%).

נעקבות המודל של קליפורניה

בניגוד לטענות על ייבוש האוניברסיטאות אומר ד"ר יעקב ברגמן, מבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית, כי מדובר בשינוי לטובה: "זו מדיניות נכונה שקיימת גם בארה"ב, שהיא המודל שיש ללכת לאורו. אחת הסיבות להפניית משאבי ההוראה למכללות היא העלות. התקציב של סטודנט במכללה הוא נמוך לעומת תקציב של סטודנט באוניברסיטה. יש צורך של ממש להגדיל בישראל את מספר הסטודנטים במכללות ולעצור את הגידול באוניברסיטאות המחקר". לדבריו, במערכת ההשכלה הגבוהה של קליפורניה, אוניברסיטאות המחקר מקבלות רק 12.5% מבוטגי התיכונים, כ-30% מתקבלים למכללות שבהן לא מבוצע מחקר, ואילו רוב הסטודנטים לומדים במכללות קהילתיות.

באוניברסיטאות מעדיפים לכוון אצבע מאשימה כלפי הוותיקים, אך לא מתייחסים למצבן, שייתכן שהוביל לעלייה בביקוש ללימודים במכללות. בעשור האחרון היתה פגיעה גדולה

במכללות ולא באוניברסיטאות, אבל עדיין הבכורה היא של האוניברסיטאות, ובכל אוניברסיטה יש הרבה יותר סטודנטים מאשר בכל אחת מהמכללות. ואולם, כיום המכללות סובלות מתת-תקצוב של מכסות לסטודנטים, וממנחות בעצמן מספר סטודנטים גבוה מזה שתוקצב על ידי הות"ת - בעוד שחלק מהאוניברסיטאות נהנות ממכסות גבוהות יותר ממספר הסטודנטים בפועל. מאז הקמת המכללות האקדמיות בתחילת שנות ה-90, גדל מספר הסטודנטים בהן, וכיום כ-60% מהלומדים לתואר ראשון עושים זאת במכללה אקדמית. לפי נתוני המל"ג והמל"ס, בין 2008 ל-2011 (שנות הלימודים תשס"ח-תשע"א) מספר הסטודנטים לתואר ראשון במכללות הציבוריות, שבהן שרר הלימוד הוא אוניברסיטאי כ-9,840 שקל לשנה - עלה בכ-18.5%. מספר הסטודנטים במכללות הטכנולוגיות, שפורחות בשנים האחרונות עקב הביקוש ללימודי התחום, עלה בכ-19.5%, בעוד שמספר הסטודנטים באוניברסיטאות כמעט לא השתנה. המרוויחות העיקריות מן המגמה הזו הן המכללות הפרטיות, שמספר הסטודנטים בהן זינק בכ-29% - בעוד שסך הגידול במספר הסטודנטים לתואר ראשון בכל המערכת הסתכם בכ-10.5%. "זו תוצאה של מדיניות הות"ת לייבש את האוניברסיטאות", טוען בכיר באחת האוניברסיטאות. "זו החלטה גורפת שההשפעות שלה ניכרות גם בשנתיים האחרונות". בתגובה טוען בכיר במערכת ההשכלה הגבוהה: "המצב בישראל מעוות. אין סיבה שבאוניברסיטאות ילמדו כל כך הרבה סטודנטים. צריך לעודד את המכללות הציבוריות, שנגישות

25.8x11.77	34	עמוד 2	הארץ - THE MARKER	21/08/2012	33377879-7
קמפוס אקדמי אחוה - 132840					

המכללות הפרטיות מזנקות, האוניברסיטאות מדשדשות

המשך מעמוד 3

לה לציבור, ולכן רואים את הגידול במספר הסטודנטים, אבל לא בטוח שהגידול במכללות הפרטיות נובע מאותה סיבה. המכללות הפרטיות חיות מכספי הסטודנטים ולכן יש להן אינטרס לקבל כמה שיותר סטודנטים, וזה משפיע על נתון הקבלה. הן חייבות להתפרנס". בכירה במכללה ציבורית אחרת מוסיפה כי "כשהפרמטר החשוב ביותר לקבלה ללימודים הוא הכסף ולא האיכות, אין פלא שיש גידול במכללות הפרטיות".

חיפה מאנדת סטודנטים

הנתונים על מספר הסטודנטים לתואר ראשון לא כוללים את מכון ויצמן, המתרכז במחקר, וכוללים שש אוניברסיטאות, 21 מכללות ציבוריות ו-10 מכללות פרטיות. אחד ההסברים לגידול המרשים במכללות נובע מכך שמדובר בגופים חדשים יחסית, שמספר הסטודנטים בהן היה נמוך מלכת-

הנתונים על השינוי במספר הסטודנטים במוסדות האקדמיים עוררו שוב את הוויכוח בין המכללות לאוניברסיטאות על איכות הלימודים בהן, ועל רמת הסטודנטים שמתקבלים ללימודים. באוניברסיטאות יש המזלזלים בסף הקבלה של המכללות הציבוריות והפרטיות, ואילו למכללות הציבוריות יש טענות כלפי המכללות הפרטיות. אף אחד מהם, אגב, לא בחר לרבר בשמו.

"האוניברסיטאות לא מתחרות על אותה אוכלוסייה שעליה מתחרות המכללות", אומר בכיר באחת האוניברסיטאות. "מי שיש לו תנאי קבלה טובים יעדיף ללל ספק ללמוד באוניברסיטאות, והיתרון ילכו למקומות אחרים". בכיר במכללה מובילה טוען כי "המכללות עשו הרבה כדי להנגיש את ההשכ-

אוניברסיטת תל אביב

צילום: אייל טואג

תל אביב ובטכניון נרשמה עלייה מתונה, אך באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת בר אילן קיימת ירידה מתונה. באוניברסיטת חיפה הירידה במספר הסטודנטים היא המשמעותית ביותר - 18%. מהאוניברסיטה נמסר כי "מדור בר בתוצאה של החלטה מודעת של האוניברסיטה ששמה לה למטרה להגדיל באופן יחסי את מספר הסטודנטים בתארים המתקדמים.

חילה, ועלה באופן משמעותי בשנים האחרונות, לכן שיעור הגידול גבוה יותר. מספר הסטודנטים בכל אוניברסיטה גדול הרבה יותר מאשר מספר הסטודנטים בכל מכללה, ולכן השינוי במספר הסטודנטים באוניברסיטאות נמוך יותר. באוניברסיטת בן גוריון נרשם גידול של 12% לכ-12,600 סטודנטים לתואר ראשון בין השנים תשס"ח לתשע"א. באוניברסיטת

בהתאם לכך, אפשר לראות גידול משמעותי במצטרפים לתארים מתקדמים באוניברסיטת חיפה בשנים האחרונות. כך גדל מספר הסטודנטים לתואר שני ב-37% ובמסלול הרוקטורט ב-23%. זאת ועוד, באוניברסיטת מחקר, העלייה תה האוניברסיטה את סף הקבלה לתואר ראשון".

כמעט כל המכללות הציבוריות ריות רשמו גידול במספר הסטודנטים לתואר ראשון. הבולטות בהן הן בצפון: מכללת צפת, מכללת כנרת, מכללת גליל מערבי ומכללת תל חי. המכללות הטכניות לוגיות המובילות בגידול במספר הסטודנטים הן המכללה להנדסה ירושלים ומכללת הרסה ירושלים, שלומציון לולו, מנכ"לית המכללה להנדסה ירושלים אומרת כי: "הקמת המכללות הנגישה לציבור את הלימודים לתואר. כיום תואר ראשון זה לא רבר כל כך רחוק, בזכות המכללות שמייצרות יותר מ-50%

25.8x11.89	35	עמוד 2	הארץ - THE MARKER	21/08/2012	33377881-0
קמפוס אקדמי אחו" - 132840					

בוגרי האוניברסיטאות משתכרים יותר

אלף שקל בחודש - שכר בוגרי המכלות לא־חר שלוש שנים. בוגרי תואר ראשון בהנדסה מהאוניברסיטאות השתכרו 17.5 אלף שקל בחודש, לעומת שכר של כ-14.3 אלף שקל בחודש בממוצע לבוגרי המכללות.

בוגרי מינהל עסקים באוניברסיטאות השתכרו 10,800 שקל בחודש בשנה השלישית לעבודתם, ובמכללות - 12.5 אלף שקל בחודש. בוגרי משפטים באוניברסיטאות השתכרו 11.9 אלף שקל בחודש.

דש, לעומת 10.8 אלף שקל במכללות.

מוסדות הלימוד הבולטים מבחינת שכר היו בוגרי מדעי המחשב בטכניון

(28.9 אלף שקל בחודש ברוטו, שלוש שנים מסיום הלימודים), בוגרי הנדסה מאוניברסיטת תל אביב (20.7 אלף שקל בחודש), מדעי המים בחשב במרכז הבינתחומי הרצליה (20.2 אלף שקל בחודש), בוגרי משפטים באוניברסיטת תל אביב (13.6 אלף שקל בחודש), ומינהל עסקים בביתנחומי (16.3 אלף שקל בחודש).

ליאוו דטל

« בין בוגרי תואר ראשון באוניברסיטאות לבוגרי המכללות קיימים פערי שכר של מאות שקלים בחודש - כשברוב המקרים הפער הוא לטובת בוגרי האוניברסיטאות. עם זאת, בתחומים כמו מינהל עסקים ומשפטים, הפער הוא בדרך כלל לטובת בוגרי המכללות - כך עולה ממחקר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס).

המחקר מבוסס על נתוני השכר עד 2008 של 150 אלף בוגרי תואר ראשון שלמדו ב-1998-2001. לפי הלמ"ס, שכרם של בוגרי תואר ראשון באוניברסיטאות בשנה הראשונה מסתכם בכ-6,960 שקל ברוטו בחודש, אך לאחר שלוש שנים עולה לכ-9,900 שקל. לעומת זאת, שכר בוגרי המכללות בנטרול בוגרי המכללות לחינוך היה גבוה יותר - 7,820 שקל בשנה הראשונה לתעסוקה ו-11,777 לאחר שלוש שנים.

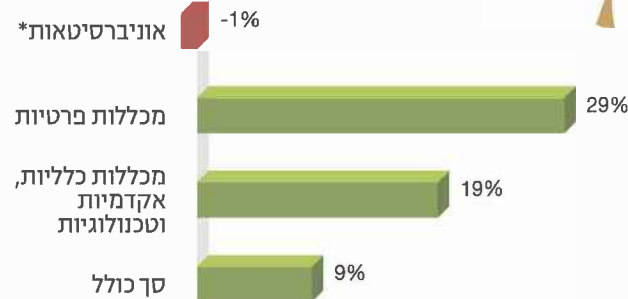
השכר הגבוה ביותר ניתן לבוגרי מדעי המים בחשב באוניברסיטאות, שהשתכרו בתוך שלוש שנים 18.4 אלף שקל בחודש, לעומת 15.6

שקל לתואר ראשון, בולט המרכז הבינתחומי - שגדל בכ-31% ל-5,263 סטודנטים לתואר ראשון. המכללה הלא מתוקצבת הגדולה ביותר היא המכללה למינהל עם 8,555 סטודנטים, בדומה לסדר גודל של אוניברסיטה, עם גידול של כ-5.3% במספר הסטודנטים. גורמים במכללות הפרטיות מזוללים בתגובות של האוניברסיטאות והמכללות הציבוריות ומכנים אותה "צפויה ולא ראויה להתייחסות". מהמרכז הבינתחומי נמסר כי "המצוינות של המרכז, שביעות הרצון של הבוגרים והצלחתם בשוק העבודה מביאים לביקוש גדול בלימודים בו, על אף שאינו זוכה לתמיכה של מיליארדי שקלים כפי שמקבלות האוניברסיטאות. העלייה בביקוש לבוגרי סטודנטים היא התשובה המדוברת בעד עצימה לטענות הבלתי ראויות של האוניברסיטאות".

ליאוו דטל

האוניברסיטאות לא צומחות

שיעור השינוי במספר הסטודנטים לתואר ראשון, מתשס"ח לתשע"א

*קמפוסים ראשיים בלבד

שהוענקה לחיילים משוחררים מינואר 2010. לפי החלטת הכנסת, כל חייל משוחרר שילמד במכללות בפריפריה יקבל את שנת הלימודים הראשונה בחינם. במכללות הפרטיות, שאינן מתוקצבות על ידי המדינה ולכן שכר הלימוד בהן גבוה ומסתכם ברוב המקרים בכ-28-40 אלף

משוק העבודה. יש ללימודי הנדסה ביקוש עצום, ודרישה של יותר אנשים ללמוד מקצוע עם תעסוקה והכנה טובה. פעם תואר ראשון היה שמור לאליטות. כיום כל מי שמי תאמץ ומגיע לתנאי הקבלה, אין סיבה שלא יהיה מהגדס". סיבה נוספת לעלייה בביקוש למכללות נובעת מההטבה